

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Παπαδόπουλος

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Δεκ. 1969 / Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Κοιλάδι,
(παλαιότερον ὄνομα: Καραματζί), Ἐπαρχίας... Κιλικίας
Νομοῦ... Κιλικίας
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος... Σαραντζίδης
Νικόλαος... ἐπάγγελμα... δουλ. αὐτ.
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... Κιλικίας - Κοιλάδιον
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... πέντε
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... Τομνατζίδης Γεωργίου
... ΓΓ
ἡλικία... 27... γραμματικαὶ γνώσεις... Ἀ. δημοτικῆς
βαρύτες

(Τραπεζαὶ) ἡ Πόλις
τόπος καταγωγῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντα διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; ... Χωριόμεναι ἡδριακαί
διὰ σποράν καὶ ἄλλαι διὰ βοσκήν
- Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ... ἔφηρχαν... πάλαιότερον χωρισταί.
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ. ... Ἀνέκον
εἰς τὰ χωρικά εἰς κτήρας
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων/του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; ... κατοίῃ ἐπιθυμία γράψῃ
ἢ προφορικῇ... ἢ ἡδριακαῖα διενεμετο
εἰς τὰ τέκνα μετὰ τὸν θάνατον
τοῦ πατρὸς (διαδοχικῇ)

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ... *ἀσχολεῖται μὲν γεωργίαν καὶ οἰκιστικὴν κτηνοτροφίαν*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *ἀσχολεῖται μὲν γεωργίαν*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασιακάτοροι κλπ.) ... *Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ...

Ὀχι. Ἡ καλλιέργεια ἐκτελεστο ἀπομνηστευτικῶς, ὑπὸ τῶν μὲν τῆς οἰκίας

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... *Ὀχι*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι ποῦ τὸν τρόπον ποῦ ἐπὶ ἤγειναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Εἰργάζοντο εἰς τὰ*

κτήματα τῶν χωρίων

β) Ἐπὶ ἤγειναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μυπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *Ὀχι*

δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμις μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα), χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθοφριοῦ κλπ.) δι' ῥογώματος ; ...

Η, λιπανοὺς ἐγένετο με ζωϊκὴν
κόπρον βοῶν, αἰγοπροβάτων
καὶ φυτικὴν καλαμίδος μετὰ τὸν θερισμὸν
καὶ δι' ῥογώματος.

2) Πότε ἐγένετο τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας ; ...

τὸ 1951

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦ ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; ...

ἀπὸ τοῦ 1939

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ; Ποῖος κατασκευάζετο τὸ ἄροτρον αὐτοῦ ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ ; ...

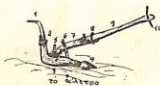
ἐν συνεχείᾳ σιδηροῦ. εἰς τὴν
πόλιν τῶν Κυμῶν ἐγένετο ἡ κατασκευὴ
τῶν αὐτῶν

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. 4. 7. 10.

2. 5. 8.

3. 6. 9.

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει ;) ...

τὸ 1948

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ...

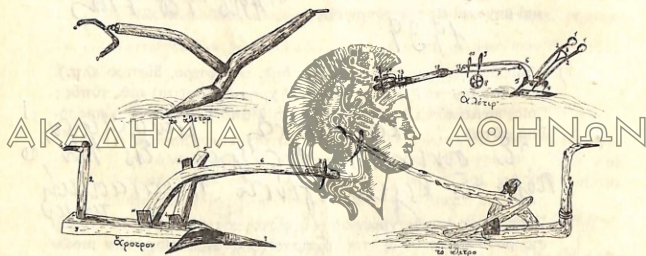
τὸ 1952

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....1952

5) Μηχανή ἄλωνιςμοῦ1954

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον εἰς τεχνίτην τοῦ χωρίου. εἰς μερικὰς περιπτώσεσι ἡ ἐπισκευὴ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐκατόνου.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(¹) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) **Τὸ ὕνι.** Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

*Ξυλινὰ ἀρότρα διὰ
χρησιμοποίησιν ἐν τῷ χωρῷ*

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

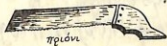
Δ **Κ** **Α** **Δ** **Η** **Μ** **ΙΑ** **Δ** **Ο** **Η** **Ν** **Ω** **Ν**

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου?

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.)

πριόνι, ἀρίδι, ξυλοφάι

πριόνι

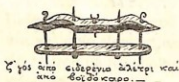

ἀρίδι

ρινὶ ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες, ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *ἰβου, ἰννα, δῆ*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν;... *καὶ ὄνος ἐν ζευγεί*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Ναι εἰς τὴν βόα*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

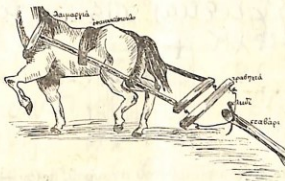
ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *ἡ ἀρχὴ*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *μετὰ τὴν βόα - μετὰ τὴν ἰννα*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ἐπὶ ζυγῶν
 διηγεῖται μετ' ἐν ἡδραν ὁπλοῦν
 προσδεσσεύει.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) υπῆρέτης. Σημειώσατε ποῶς
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

το αἰσος αὐτοῦ
 ἡναι καὶ ἡσυχία
 σιτικῶν διαζεύξαι αὐτοῦ

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

ἡναι καὶ ἡσυχία
 βαμμεντρῶν
 μετ' ἡσυχίαν καὶ χρῶν

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

μετ' ἡσυχίαν καὶ χρῶν

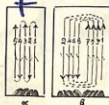
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· μετ' ὁποῖον τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

μετ' ὁποῖον καὶ βενικεῖν
 εἰς αἰχμηρῶν ζυγῶν

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακίαι) κατ' ἐγχείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α) :

Με αὐλακὰς ἀνοικτὰς ὀριζ.
μὲν ἀρχικῶς καὶ ὑπορικῶς

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ; -
ὀριζ. περιεχὺς πρὸς μὲν ἀροτρί-
φειαν

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ στροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδας, ντάμεις, σιασίδες, μεσδράδες κ.λ.π.) ; ἢ σπορὰ ἀσφαλτοῦ
ἐγκίτω με σπορίδας

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακίαν ; ἢ σπο-
ρίδας ἐχωρίζετο με αὐλακίαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σπάτσην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶνται ἄροτρον ; ὄχι εἰς πρῶτον

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεις) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διανομὴ τῶν αὐλακῶν με τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. καθέτως
καὶ μακρῶς, ὡς ὄργωμα καθέτως
καὶ ὡς σπορὰ πλαγίως

Εἰς ποῖα ὀργώματα (ὁποῖαι) γίνεται χρῆσις τῶν πραγμάτων τούτων
ἢ ἄλλων..... *Εἰς ὀργώματα μηχανῶν*
ἐξ αὐτῶν.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποραν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλοσύναι, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

Παραγωγή: 1019 δορυφόρος με τον
Μάτη Φίλιππα και την

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπτυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ/κατόπι τοῦ σιτοῦ ἢ ἄλλο δημητριακόν. . .

4. Εν ένω δή ο έρχη η ημερη' εαν ερεητο
δωδ' ορινη υπη' ορεχες

- 4) Ποσα οργανώματα γίνονται δια κάθε είδος καλλιέργειας (σίτου, κριθής, άραβοσίτου, ψυχανθών, κηπευτικών ειδών κλπ.) και κατά ποίαν εποχήν;

- 5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβάνεται ὁ σπόρος.

ἡ δοχεῖα ζήτησαν γὰρ τὴν σποράν
τῶν σπόρων καὶ σπέρμα ἢ κοδία

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; ...

ἢ σιδηρῇ ράβδῳ

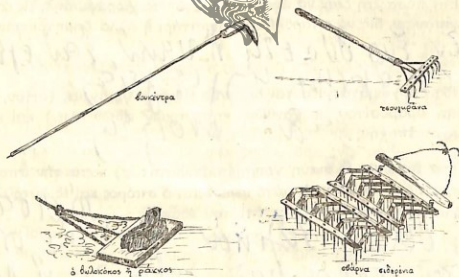
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφίου (σβάρνισμα, διβόλισμα); ...

ἔξοσιν προορίζεται διὰ ἀλλοτρίων δυνάμεων

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Τοιχομαχὲς, βαμνέας, σθαβροὶ

ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
κασμά, τσάπη, αἰχμητὴ ἀνθο-
πύον,

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται αἱ βοηθεῖ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
ἐπὶ τῇ γῇ ριπὴν τῇ σπορᾷ ἢ
εἰσορᾷ τῇ σφαίρᾳ (νεκέρια)
- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
 εἶδους.
ἐπὶ σπορᾷ ἐγίνετο ἡ χωρά-
φια μετὰ αἰχμητὴν ἐπὶ τῇ γῇ
ἐπὶ, καμὴ, δὲ ἐκπορεύσεως
- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν τῶν
 ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλ, κ.ἄ.
ζώοντι,
βράμν, κριδὴ, φολι, π.
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
 καὶ ἄλλως.
ἐφ' οὗτοι ἢ ἐσπέρνοντο
εἰς μικρὰ αὐλάκια

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

με δρεπάνι
 και με μαχαίρι
 και με μαχαίρι

Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ οδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

Η λεπίς
 Η λεπίς
 Η λεπίς

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς/σκελετός πῶς ἐλέγετο;

Η χειρολαβή
 Η χειρολαβή
 Η χειρολαβή

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά εργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *διδασκαλῆς εἰς ἑκκλῆσιαν*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσας καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ὄχι ἀπὸν ἐκκλῆσιαν τῆς σιτοειδούς*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη ἢ σίκαλις κλπ. *ἀπὸ τοῦ ὑψοῦς τοῦ ἀγροῦ εἰς ἀπόστασιν τοῦ χειρὸς 0,30.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *κολλοῦν ἐν χωρὶ-
ταῖς, καὶ ἐν τακτοποιοῦν
εἰς δεμάτια*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *λίγα-λίγα
πορῶν ὁ καθ' ἑκαστὴν τῶν
ὕψους ἐπὶ δεμάτια καὶ ἐν
σχηματικῶν σταχυῶν*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές! ... *πέρας α' δ' αὖτις* ...

σαχυν

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελεματὰ καὶ δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ; ... *ἐκ τῶν* ...

ἐκ τῶν ἀγρῶν, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν
οὐδ' ἄλλων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν
καὶ μεγάλων καὶ μικρῶν

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας οὐματολογίαν) ... *ἐκ τῶν* ...

ἀνευ φαγητοῦ· ἡμερομισθίον
ἦτο χρῆμα· εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος
οὐδ' ἄλλων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ... *ἐκ τῶν* ...

ἐκ τῶν ἀγρῶν, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν
οὐδ' ἄλλων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν
καὶ μεγάλων καὶ μικρῶν
καὶ μεγάλων καὶ μικρῶν

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδόμης ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός; *ῥητορὶς ἐπιδείκναι νὰ ἀρχίσαν διέξωρ. ποῦ Τρίτην ἢ Σάββατον.*

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. *τραγούδι πρῶτον διέξωρ. διὰ συνέχεις ἢ ὡς πρὸς καταλήξει τῶν ἡμερῶν.*

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ αἱ γυναῖκες ἰδίδαν ἐκ τῶν κομμαριῶν φάθαν ἐν στάχυν γυμνῇ καὶ ζητῶν κέραια. ὅτε τοποθετεῖται αὐτὴ εἰς τὴν αἰμίαν ἡμῶν καὶ ἐκμεταλλεύου τὸ φάθον ἔκταν ῥητορὶς ὡς τὸ οὐτὸ τοῦ ἀγένητος

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; *ῥητορὶς αἱ στάχυν τὴν ὥραν τοῦ θερισμοῦ ἐγίνετο τὸ δέσιμα τὸ ἐσπέρα. συνήθως εἰς ἑρμάτιον συσχετο γὰρ τὸ δέσιμον*

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

Οἱ δὲ
ἰδιωτὴς ἰδὼν ἐποίησεν
ἄλλας ἰαχυρὰς σάκας σελιδι-
αῖα. Ἀρχαῖα ἔμελλε χρῆσθαι
σχοινίῳ. Καὶ ἔπειτα δὲ πάλιν
ἐγένετο χρῆσις ὑψηλῶν ἐρριζω-
ν ἐν πλάτῃ (παραφράσις)
Οἱ σάκας ἔρριζαν ἐν τῇ
καὶ εἰς ῥηκὶ ἀπὸ ἄλλων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Μετὰ τὴν ὀρίαν συνεκεντρώνοντο
εἰς σταυρὸν καὶ οἱ 13 δεμάτια
ἐν τῷ σταυρῷ καὶ περὶ σταυρὸν
συγκομινοῦν καὶ εἰς χερσὶ
συγκομινοῦν, διὰ τὴν πύκνωσιν
ἐργασίαν

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... 4/12/2014
 γίνεται με σποράν τῶ φυτόν το
 εἰς θαλάσσιον καὶ ἔρχισιν τοῖ
 25/12/2014

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν... ἡ ἐξαγωγή τῶν γεωμή-
 λων ἀπὸ τὸ χωράφι γίνεται με
 σκαπάνην καὶ ἄροτρον
 ἔχοντα

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα με ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, θίκον). Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... ἐξορίζετο
 ὁ σανὸς με ἀντικυκλικὴν
 εἰς τὰ ἀρὰ ἐν σκευῇ
 μετεφέρετο ἐκ ἀρὰ εἰς ἀπο-
 θήκην τῶν χειρῶν
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ με ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). κατὰ τὴν χειρὶν με
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)
 ὡς τὸν ὁ δρέπανον ἀναδύμε-
 τῆς ἀπομυμνῆς τοῦ σανοῦ
- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

πρωτογραφίας) *7/ Σήρανος έρνετο
εις τας ευκαρπίας σου, π' ος
αχρυσός και εθηκε ως μεγα-
λα σεμειον*

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά των δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

*Τὸ ἀλὼνι εὐρίσκειτο ἐργα-
σίαν σιζισιῶν καὶ ἡ φάλαγγες
τῆς ἀχρυσῆς διὰ τὰ εὐκαρ-
πία τὸ ἀχρυσὸν ἀνέκαθεν*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησός;

*Εἰς θεμωνίαν με κορμὴν δεμάτι
λέγεται θεμωνοστάσι*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι;

*Ὑπῆρχαν πεποιθὲς ἡ χρησιμο-
ποιεῖτο τὸ ἄλωνι καὶ διὰ
τὸ σιτισμὸν ἡ ἀποθήκευσιν*

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

*Ἐργαζομένης φάλαγγος
καὶ ἡμῶν τῆς ἀχρυσῆς
εἰς τὴν αὐλὴν πορταῖς καὶ
οἰκίᾳ*

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ κατή-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... *καθ' ὅσον*

*χωρὶς ἔχει ἑλκυσίαν. Όταν ἔτε-
λειται ἡλικία τοῦ τοῦ χρησιμοποιοῦ-
ση καὶ ἄλλης*

- 6) Ἀπὸ ποῦ ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *ἀρχίζει*

ταῖς ταῖς καὶ τῇ τῇ περιόδῳ

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρώμενον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ... *ἡ πόλη χωρὶς*

*την ἡμετέρα χωματάλωνα
με πλάκες καὶ τῇ τῇ περιόδῳ*

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστὸν ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συντήρας διὰ μείωσιν κόπτου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ... *ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ*

*τοῦ γύρω τοιχώματος μὲ πηλὸν καὶ
ἐκ χώματος ἢ διὰ μείωσιν κόπτου βοῶν
καὶ ἀχύρων γύρω τοῦ ἀλωναρίου*

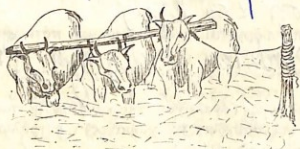
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... *ὀχι*

*Συνήθως ἀπὸ τριῆμερον μὲν
τοῦ ἀλωνισμοῦ τῇ τῇ ἡμέρᾳ γίνεται.
ἡ ἐπάλειψις*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἴονδ' ἴποτε ἄλλαν.

Τὰ σταχὺα τοποθετοῦνται μὲν
μετὰ μέτρων (μετρητῶν) ἢ
τὰ μέτρα τῶν σταχυίων.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

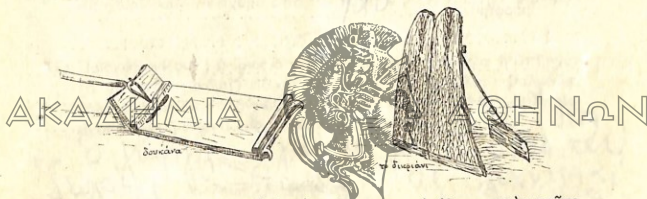
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενός σπηχερός,
στραφύλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. . . .

διὰ καταπατήσεως αὐτῶν διὰ
δυναμὸς ἀνθρώπων, ἑκαστοῦ
ἑνὸς ἢ περισσοτέρων ἀνθρώπων
ἢ ζώων.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴ περὶ τὸν
λαιμόν ἑκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλῶσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; ...

ἢ ἐξ ὀνόματός τοι ἀλωνιστικὸν
 καὶ τῆς φωνῆς βουλήν ἢ τῆς
 ἱστορίας ἢ ἡλικίας ἢ ὄνομα ἢ καὶ
 ἑτέρας ἱστορίας, ὅταν ἀναγινώσκῃς
 ὅτι ἐξ οὐρανὸν

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην.

ἀναρχῇ τοῦ ἡφίου ἀρχίζει καὶ
 ἔρχεται τὸ ἑσπέραι, ὅποτε γιν-
 νάται τὸ ἀνέμιμα, μετὰ βραδυνῆς
 ἡσυχίας ἀφαιρῶν τὴν ἐπὶ τῇ
 διακοπῇ τοῦ ἑσπέραι καὶ
 ἔπαναρχῇ ἐπὶ πρῶτον τῇ ἐπομένη

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινες τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπιμήκης ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κατ. ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοῦ ἀλό-
 πους στάχους;

μετὰ ξύλινον δικράνι ἢ διχά-
 λι ρίπτει εἰς τὸ ἄλωνι ἐντὸς τοῦ
 κύκλου τὴν ξύλινον ἀκίδα.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
 φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχε-
 διάσατε τὴν φάβδον αὐτῆς). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

ἦτο ἐν χρήσει ἡ τοῦ ἡρώου
 εἰς τὴν φάβδον ἀλωνόβεργα.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχυῶν ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἄλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

ἡμεῖς εἶπεν γὰρ . . . δώσι ἐρηι
να γίνῃ καὶ τὸ ἀνέμισμα αὐτῶν

90' κίνερα
(διὰ τὰ θύλα)

90' κίνερα
(διὰ τὰ θύλα)

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνιστὰς (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνεραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

ὁ γεωργὸς ἀλύνει με τὸ δικὸν του
ζυγαρι. Αἰδικὸν ἰδε ζικνισαί
ἀνέμισμα τοῦ ἀχυρῶν τοῦ ἀλωνιστοῦ

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ἦρχαν δια τῶν σπῶν, ἢ ἐνδεκά
μέτρ. διὰ τρεῖς, ἀπὸ οὐρῆς (κορκοῦ)

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

ἔχει μῆκος περίπου 0,80 μαι
σχῆμα μικροῦ ροπαῖου.

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ χιεῖται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.).....

ἐγένετο διὰ
χρῆσις φακῆς καὶ ρεβιθίων

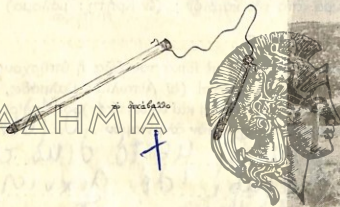
κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ὕψους δημητριακῶν...

+

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

+

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;.....

ἐγένετο διὰ τὴν οἰκογενίαν καὶ
ὕπο μισθῶν τῶν οἰκογενεῶν καὶ
ἀπὸ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν
ἀδελφῶν ἢ τῶν αὐτῶν

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχυος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

ἔρωτο καὶ κοπάνισμα φάνη
τῶν σταχυῶν σου θυροῖται . .
ἀλλὰ χρυσοῦται σὺν δια
φύσιν οὐκ αὖτις κρήσῃ

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνετο χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάφι) καὶ πρῶτον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

ΜΕ ΦΥΕΡΙ
ζυγαὶα προωθητήρα
εἰς τὸ δεξιὰ μέρος τοῦ βορρᾶ
ὁ σωρὸς εἶχε σχῆμα ἐπιμήκη
διὰ τὸ λίχνισμα

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Πρὸ τοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Δια τὴν εὐλογίαν καὶ καλὴν προαγμένην
καρφύλλῃ ζύζιναν δίκυρην

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

ῥινηται με' φτωαρι ζυζιναν
καὶ χιρογραφὴν ζυζικην

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Πῶς λιχνῶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα ; εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἠκμύλλει ἀνδρας ὁ ἀνδρὲς υπο-
βοηθούμενος ὑπὸ τῆς χειρὸς ἢ
ὑπὸ τῆς παιδὸς (ὑπὸ τῆς)

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σπαχίων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλαιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

κότσαφα ὁ κερπὴς ῥινηται
χειροτῆ με' σιδηροζυζικην
με' ἐν ἀνέχῃ. κοσμίνισμα
με' χονδρά καὶ γὰρ κοσμίναν

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο ; πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρποκόνεμα): διὰ τῶν δημητριακῶν συν-
κρίθεται τοῦτο

καὶ ἐκκαυμένον
ἐκκαυρὶα εἰς τὰ ἀγνῆ
δωρὰ ἀγνῆα
ὅτι ἀπορῶν
ὁ δὲ πᾶν ἡλικίαν ἐν ἀγνῆα
ἀπορῶν ἀπὸ τῶν βρωτῶν ἐκκαυρῶν

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρίσθουν τὰ ἀχυρά,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ά.) ;

Τὰ ἀχυρὰ ἀποχωρίζονται διὰ τῶν
4) διαλογῶν τοῦ κάρπου γίνεται διὰ
διηλεκτικῶν μηχανισμῶν (ὅπου διέφορῶν
κάρπου)

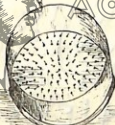
Γίνεται τρῦτο κατὰ τὸ ἀνεμίσμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

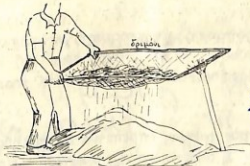

κόσκινον παλιό δερμάτινο

κόσκινον ἢ ἀριόλοισι

+

δριμόνι

+

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

γίνεται διὰ μηχανικῆς
ἐν αὐτοῖς ἢ μηχανῶν διὰ
ἀντικείμενα ἢ καὶ ἀποκω-
ρίτη καὶ σταχῶν, διὰ τὰ
κύματα.

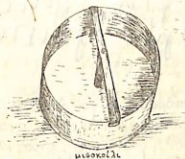
- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

καὶ εἰς ἐπὶ τῆς οὐχὶ
κατακλινῶν τῶν ζιζανίων φωνῶν
(ἐρίχθια) ἄχαια ὁ λιχνισμὸς
καὶ τὸ σταυρὸν καὶ
μηδὲρ εἰς τὸ κέντρο τοῦ σίτου

- 8) Ἀλλὰ εἴ τιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην. πίνονται ἀποθήκες.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἄλωνι ; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἄλωνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσθε δὲ καὶ ἰχνο-
 γραφήματα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....
 ὑπερ ἀγροφυλακίᾳ, καὶ κοινῇ ἔξοδῃ
 διαίτη ἐμῆς, ἢ διαδοῖς
 διαίτη ὑπερ κοινῇ ἔξοδῃ

μισοκοίλι

κούπελος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλανιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
 χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
 γραφίας αὐτῶν)
 ἡτο τὸ ἐκ χρυσοῦ ἢ ἱερῶν
 δοχείων χρυσοῦ ἢ τεύχευ
 καὶ χρυσοῦ διαδοῖς

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
 ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
 κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσηὴν τὰς σχετι-
 κάς συνθηκὰς)

ἐντὸς τῆς οἰκίας ἢ εἰς λακκὸν
 χωρὶς ἢ βαρεῖα ἢ εὐσιμῶν
 χωρὶς

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
 χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

ὡς ἄνθρωποι ἀποθημιεύουσιν
εἰς ἀνθρώπων καὶ εἰς ἀνθρώπων
ἐν νουρίᾳ

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

ὡς μακρὸς καὶ ἐντο
σπόρος ἡ διαλογή ἐγένετο
εἰς τὸ ἀλώνι

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ;..

ὡς ἡ διαλογή ἐγένετο
τὸ πλέγμα καὶ ἐκκεννοταβίον

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ἐκκεννοταβίον, φυλάσσεται
τῆς ἐκκεννοταβίον
Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀνάμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιουδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

ἐντο ἀνάμμα φωτιᾶς
ἐγένετο τὴν πρώτην Ἀπριλίου

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

ἐντο ἡμερᾶν τὸν περὶ εἰς
τὸ στεροδρόμην μετὰ
τὴν δύσιν τὴν ἡμέραν

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.)... Η...

φωλιά τρεχειο "φανο",

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν; παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; Τη
φωλιά άναβαν ηηικωτικοι, υπο-
βαρδισιμοι... υπο παιδιων...

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν
Τά κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ; ... τα ξύλα

ηη προη, τα κλέπτουν από
τα αγμευομενα εις οιους

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Κατα' άμειψας υπο νέων η
ναιιδων ηη προστροπή εις
εχαντη, το ηηικω, προσπαθεια

ηη εχαντη, ηηικω, προσπαθεια

γ'. Ποιαί αι συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαι, διάφοροι έπικλήσεις, εόρτια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

εμπροσθεν "κατα" τραχιδι, εις
νύμφη, ηηικω, εις αέχνηα στο
ξενο κυριό, ηη, ξηπροβόδιαμα και
πανς ού ηηικω.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Γινεται ηηικω, επανω εις
πυρα, σταυρωτα, με φωνή, ηηικω
και ηηικω εις ηηικω, θαυμασμο.
εωδωρια, ηηικω, ηηικω

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

καίονται διάθορα ἀνιψήματα
τοῦ παλαμῆ χόλου καὶ χαλάρια
τοῦ Μάρτη. — Πολλὰ αὐτῶν εὐαγγελισ-
τοὶ ὁμολογῶντες καὶ μαρτυροῦντες.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) κατὰ τὸ

Πάσχα εὐαγγελιστοὶ ὁμολογῶντες καὶ μαρτυροῦντες
τοῦ Ἰούδα· ἐπὶ τῇ γλίσσει τοῦ
ἔθνους τῆς πυρᾶς.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθνους εἰς τὸν τόπον σας

εἰς τὸν εὐαγγελιστὸν τοῦ χωρίου....
ἀνδρῶν πυρᾶν καὶ παλαμῆ τοῦ
Ἰούδα· καὶ 23 Ἰουδαίους καὶ
Ἰουδαίους οἱ οὐκ ἐμμένοντες τῇ
πορείᾳ, ἀλλ' οἱ ἐπὶ ἄλλῃ γένει.
Νόμιμον καὶ τὸ ἴδιον ἔθνος.

— ἵπτονται μίαν κορβάναν, ὥπως
στον μαρτυροῦν καὶ τὴν παρακαλῶν
εἰς τὴν μαρτυρίαν ὁ ὁμοῦς τοῦ χωρίου.
Εἰς τὴν μαρτυρίαν ἔχει στέφανον ἐξ
ἀνδρῶν καὶ τῆς δίδαν τὸ ἴδιον
ἡ ΚΑΛΗΠΙΤΕΑ ΣΤΟΛΙΜΕΝΗ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΠΡΟΣ

ΤΩΝ Ε. ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΕΙΣ Κολαΐδα

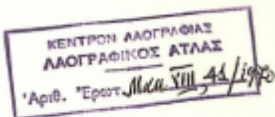

ΠΑΡΑΘΕΤΕΙΝ ΤΗ ΕΛΛΑΔΙ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΟΔΕΙΔΕΙ

Αποσ. Πρωτ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΤΗΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (138)

Παυλός

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΒΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Δεκ. 1969 / Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)..... Κοιλάδι, Κι. λυις
 (παιλαιότερον ὄνομα: Καράματλι), Ἐπαρχίας.....
 Νομοῦ..... Κι. λυις
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος..... Σαραντχίδης
Νικόλαος..... ἐπάγγελμα..... διδάσκων
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις..... Κι. λυις - Κοιλάδιον
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον..... πέντε
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον..... Τομπατζίδης Γεωργίου
 ἡλικία..... 77..... γραμματικαὶ γνώσεις..... Ἰ. δημοτικῆς
Ε. ἑλληνικῆς

Στρατῆς Γιάννης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίοντα διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν, ποιμνίων;..... Χωρίζονται ἡδὲ χωρίζονται
διὰ σπορὰν καὶ ἄλλαι διὰ βοσκήν
- Ἐπὶ πόσῳ χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσονται κατὰ χρονικὰ διαστήματα;..... ἐνηλλάσσονται
ἐνηλλάσσονται
- 2) Εἰς ποίους ἀντῆκας ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητες; δ) εἰς μονὰς κλπ..... Ἀντῆκας
εἰς τοὺς χωρικοὺς εἰς κληρὸν
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων/του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του;..... κατοικῶν
ἐπιθυμῶν
ἢ προφορικῶς
ἢ ἡλικίαν
εἰς τὰ τέκνα μετὰ τὸν θάνατον
τοῦ πατρὸς (δικαιῶν)

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρους, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ... *ἀσχολεῖται εἰς γεωργίαν καὶ αἰ κτην, κτηνοτροφίαν*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρείργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *ἀσχολεῖται καὶ με γεωργίαν*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖος εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δολέκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (καλλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) ... *Πῶς ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των (ἐν εἴδει ἢ εἰς χρῆμα) ; ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζοντο ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ εὐερίαι, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τριαντῆον ἢ τὸν ἔλεον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν γυναῖκες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθον ἢ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; ...

Ὁχι. Ἡ καλλιέργεια ἐκτελεζομένη ὑπὸ τῶν μὲν τῶν οἰκονομῶν

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν καὶ, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... *Ὁχι*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι ποῦ τὸν τρόπον ποῦ ἐπὶ ἐργάζοντο ; ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Εἰργάζοντο εἰς τὰ*

κτίσματα τῶν χωρίων

β) Ἐπὶ ἐργάζοντο ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίεται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *Ὁχι*

5'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυμνιν (παράχωμα) γλῶσς (τριφυλλιοῦ, λαθοφοριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ... /-

Η, λιπανοὺς ἐνέτιζο με ζωικῶν κοπρῶν βοῶν, αἰγοπροβάτων καὶ σὺν λαπαμφορίῳ μετὰ τὸν θερισμὸν καὶ δι' ὀργώματος.

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Τὸ 1951

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦ ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Ἀπὸ τοῦ 1939

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ: εἰς μόνωτερον, δίωτερον κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιοῦνται; ... ἐν συνεχείᾳ δι' ὅλοῦ τοῦ χρόνου.

Ποῖος κατασκευάσας τὸ ἄροτρον ἐκ ποῦ ἐλήλυθε ἡ κατασκευή αὐτοῦ; ... ἐν συνεχείᾳ δι' ὅλοῦ τοῦ χρόνου.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... Τὸ 1948

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... Τὸ 1952

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχυῶν (δεματιῶν).....1952

5) Μηχανή ἀλωνισμού.....1954

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. *Εἰς τεχνίτην τοῦ χωρίου. Εἰς μερικὰς φάρμακας, ἢ ἐνταῦθα. Εἰς μερικὰς φάρμακας, ἢ ἐνταῦθα.*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίας.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

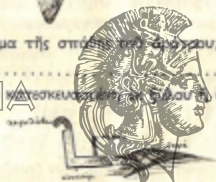
- 4) Τό ὄνι. Τό ὄνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὄνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφορῶν τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Ξυλινὸν ἀρότρον διὰ
χρησιμοποίησιν ἐπ' αὐτῶν

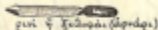
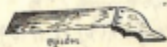
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάρτης τοῦ ἀρότρου;

ΔΙΑ ΤΗΝ (ἢ ΔΙΑ ΤΗΝ) ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΝ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΤΟΥ ΣΙΔΕΡΟΥ

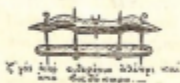

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).

πριόνι, σκεπάρι, ξυλοφάι

- 8) α) Διά τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργανο) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόας, ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος, κτλ.
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανο δύο ζῶα ἢ ἓν; καὶ ἄρα, ἐν ζευγὲς
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; Ναι ἐν τῇ βόει

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὰν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτῶν (π.χ. λουῖρα, λουῖρα, ζεύγες, πιζούλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

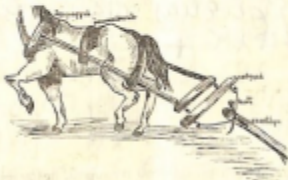
ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζυγῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρέκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λουῖρα, καυλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργανο; (Σχεδιάσατε αὐτόν).
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργανο εἰς ἑνὸς ζώου; Ἐκ ἀρχῆς

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τῶ ζευγῶν) εἰς τὸ ἄροτρον; Ζυγαλὶν βόει - μετὰ τὴν ἡμέραν

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ τὰ προσδεθῆναι
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον...

ἔχει ζυγὴν
μετ' ἐν ἡδραν ὀπίσθεν
προσδεσται.

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργανον) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὄργωνε παλαιότερον (ὁ γεωργὸς) 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα ἢ παῖδες. Σημειώσατε ποῦ
ἐκτελεστοῦν τὰς ἐργασίας τῆς γεωργίας.

γυναῖκα, ἄνδρας, παῖδες
στὴν κατὰ ζεύξιμα ἄροτρα

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ...

τὸ ζεύξιμα
γίνεται μετ' ζυγῶν καὶ χρῶν
βενικεντρῶν

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...

μετ' ζυγῶν ζεύξαν

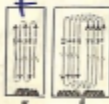
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὄργανον μετ' σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

μετ' ὀκλινῶν καὶ βενικεντρῶν
ἐξ αἰχμηρῶν ζυγῶν

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακῆς (αὐλακίς) κατ' ἐξέστην γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α) :

Με αὐλακὴς ἀνοικτὰς, ὡς εἶς
μὲν ἀρχικῶς, μετὰ τοῦτο

ἡ ὄργωνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) :-
Ἀφ' ἑξωτερικοῦ πρὸς κέντρον ἀγροῦ
φασκ

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν ᾧ ἔργον ἔχει τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωναι, σημειώσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ γίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) με αὐλακῆς (αὐλ.) σπορὰς καὶ ὄργωματος ὡς εἰς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α) :

Ἐγένετο μὲ σπορὰς

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σπορά) ; με αὐλακῶν ;
Ἦσπο-
ρὶς ἐχωρίζετο μὲ αὐλακῶν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σπορὰν, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον ;

οὐκ εἰς πρῶτον

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλακῶν με τὸ ὄνι ; καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

καθ' ἑξῆς
καὶ μετὰ τοῦτο, ὡς ὄργωμα καθέτως
καὶ ὡς σπορὰ πλαγίως

Εἰς ποῖα ὄργωματα (σπορᾶς) γίνεται χάσκω τῶν τῶν τῶν
ἢ ἄλλων *εἰς ὄργωματα πλάγιον*
ἐδάφους.

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα *ἐντά* π.χ. καλλιεργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *ἐν ἐν, δύο ἢ*

*καὶ κ.τ.λ. καὶ τὰς καρι-
κὰς ἀντιστάσεις, διβόλισμα
ἀντιστάσεις, ὡς καὶ ἡ ἐνταὶ
καλλιεργία (σπορᾶς, γύρισμα).*

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν ὁ ἀποστάσεων ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*παραστάσεις, ὡς ἀνωτέρω καὶ ἐν
ἐντά, ἐντά, ἐντά, ἐντά*

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀρῇ ἀποστῆναι τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπτωσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν τῆς ἡ ἄλλο δημητριακῶν. ...

ἐν ἐν, δύο ἢ ἢ καὶ, ἐν ἐν, δύο ἢ

4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κατὰ εἶδος καλλιεργίας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, μυζανθῶν, κηπευτικῶν, ἑλῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποῖαν ἐποχὴν; *ἐν, δύο ἢ*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ *δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ *ἐν* ἐντὶ τοῦ
βανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *ἐν, δύο ἢ*

*ἡ σκεῦα ζυμνὰ γιὰ τὴν σποράν
τῶν σπόρων καὶ σκευῶν ἢ καὶ.*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρί-
ζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ
τὴν ἀροτριάσιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τοῦ χῶ-

μα ἢ τὰ χάρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

μετὰ μικρὸν
ὄργανον σὺν σφραγίδι τῆς βουκέντρος
ἢ σιδηρῆ ράβδῳ

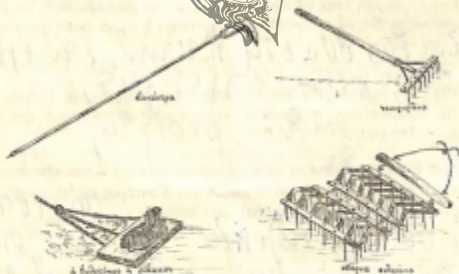
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἐκτέλεσις τοῦ χειρουργοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα) ;

ἐξοδὸν προορίζεται διὰ ἀγροῦ
ἀκμαιοῦ

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.) ; Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Ὁρίζονται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων)

Τοιχογραφία βουκέντρος, σφραγίδος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπί κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
καρσά, τσάη, αἰχμητὴ ἀγρο΄
πῶν,

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται αἱ βοηθεῖ; οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦνται
ἐκτὸς τῆς γῆς τῆς ἀπορίας
ἐκτὸς τῆς γῆς τῆς ἀπορίας (κεντρικῶς)
- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιέργουντο (ἢ καλλιέργουνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων; Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
ἐκτὸς τῆς γῆς τῆς ἀπορίας
ἐκτὸς τῆς γῆς τῆς ἀπορίας
- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιέργουντο (ἢ καλλιέργουνται) διὰ τὴν σπορὰν τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.
ἐκτὸς τῆς γῆς τῆς ἀπορίας
ἐκτὸς τῆς γῆς τῆς ἀπορίας
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων; ἐσπέρουντο ἢ ἐκαλλιέργουντο εἰς αὐλάδας ἢ πρὸς τοὺς (Βραγίους) καὶ ἄλλως,
ἐκτὸς τῆς γῆς τῆς ἀπορίας
ἐκτὸς τῆς γῆς τῆς ἀπορίας

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργα εἰς θερίσμον.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) μέδρεση-
και με αλχη-
ρω μαχαίριδιαν

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερίσμου, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρεπάνια ἢ με πικὰ ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονταν) τὰ χόρτα π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα τῶν κατωτέρω εἰκόνων).

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θερίσμου ἐργαλείου ἦτο ἀμφή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

πικαδὴ ἢ τριπλῆ ὀδοντωτὴ ἀμφή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ τοῦ (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς/σκελετὸς πῶς ἐλέγχτο;

ἡ χειρολαβὴ ἐκ ξύλου
ζυγαν ἐκ

5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θειριστικά ἔργα (π.χ. τὰ βρεπ-
νία κ.ά.) *Σιδηράριον* *Εἰς* *Εργασι*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θειρισμὸς μὲ τὰς
χείρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ἀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς τῶν ρεβιθίων) ἢ τρωσῶν τῶν ἱσίων
(τῆς ρόβης κλπ.) *ὄχι* *ἀπὸν* *ἐκρίτου*
..... *τῆς* *σισεμου*

β. Θειρισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ
βρεπάνι ἢ ἄλλαν κοπτερὸν μέσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη ἢ
σίκαλις κλπ. *Ἀπὸ τοῦ* *ὀφθαλμοῦ* *Εἰς*
ὀφθαλμοῦ *τὸς* *ῥαχίον* *0,30.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μετὰ τὴν ἀράφην) μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν
μετὰ τὸν θειρισμὸν πῶς ἐλέγχοντο (ἐκκαθαίζοντο) *ἀπὸ* *τοῦ* *ῥαχίου*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θειριστὰς τὰ παρασώματα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπὸ τῶν τῶν δράγματα (βραχίεις,
πιάσματα, χερίδες, χερσόβουλα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἱερεῖς οἱ θειριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; *ἀπὸ* *τοῦ* *ῥαχίου*
..... *ῥαχίου* *καὶ* *ἐπὶ* *τοῦ* *ῥαχίου*
..... *ῥαχίου* *δεμερ*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα
τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *ἕνα* *ῥαχίου*
..... *ῥαχίου* *ὁ* *κεφαλὴ* *ῥαχίου*
..... *ῥαχίου* *ἐπὶ* *τοῦ* *ῥαχίου*
..... *ῥαχίου* *ἐπὶ* *τοῦ* *ῥαχίου*
..... *ῥαχίου* *ἐπὶ* *τοῦ* *ῥαχίου*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί βράγματα ; Πολλοῦ κα-
λοῦνται ἀγκυλίες!

ἀγκυλίες ἀγκυλίες

γ. Οἱ θερίσται.

1) Ποῖοι θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερίσται, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελισμένοι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖος ;

ἐκ τῆς ἀφ' ἧς
ἐκ τῆς ἀφ' ἧς
οὐ, παρὰ, ἀπὸ, πρὸς,
καὶ... μετὰ, καὶ, καὶ

2) Πῶς ἡμεῖβαντο τὸν ἡμερουσίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐκκοπήν) ; Πῶς τὴν ἢ ἀνέβαντο πρὸς τὸν
εἶδος ; Τὸ ἡμερουσίον ἢ ἀπὸ παροχής φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραίτηται τὰς πληρωτέας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ἀποκοπὴν).

ἀνευ φαγητοῦ : πῶς
ἐκκοπήν : πῶς
σχετικὴν ἢ γενικὴν μετὰ

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιβάλλ-
λουτό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσης (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

ἐφ' ἧς, ἐκ τῆς, καὶ, καὶ
καὶ, καὶ, καὶ
πρὸς, πρὸς, πρὸς
πρὸς, πρὸς, πρὸς

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐξέτασης ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θεισμός ; *παιδοῦ*
ἐπείρηναν νὰ ἀρχίσαν διέξω.
Ποῦ Τρίτην ἢ Σάββατον.

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θεισμόν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *τραγουδοῦν*
τραγούδι τῆς πρώτης ὥρας
νὴν ἀνέχει ἡ κόρη
καταλήγει τῇ θείσει.

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θεισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθείριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποῦ μένουں ἀθείριστοι ; (Εἰς τινος τόπους θείρουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροῦν καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουں σταυροῦν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅ,τι ἐκτελεσθῇ σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ὅσον ἀπὸ τὸν θεισμόν αἱ γυναῖκες εἰδὼσιν ὡς τὴν κοίτασαν ἐν σάκκῳ, ἡμεῖς καὶ ζῆταν, κέρραμα, ὅτι τὸ ποδοῖται, σάκκῳ εἰς τὴν αἰμίαν ἡμεῖς καὶ εἰ μεν σκαρίον τὸ ἐπ' αὐτὸ ῥίπται ῥίπται ὡς τὸ σπῆν τὸ ἀγῆμιον.

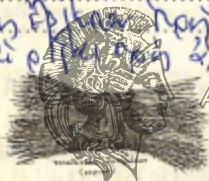
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτισμα) τῶν σταχύν.

1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτισμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θεισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θεισμόν ; Τὸ ῥηπὶρ ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μένουں οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πρῶτον χρόνον ; *τῇ 20ῃ ὥραν ὡς ἐν*
ὥροι οἱ στάχυν τὴν ὥραν τοῦ θεισμοῦ
ἐγένετο τὸ δέσιμα τὸ ἐπ' αὐτῶν, συνθεῖς
εἰς ἐργάταις, ἡκοχάτο γὰρ τὸ δέσιμον

- 2) Πώς γίνεται τὸ δερμάτισμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεῖρες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ καινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατασκευασμένα ἀπὸ βελουοειδῆς θάμνου, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

οἱ δὲ
 ἰδὼν τὴν ἐδὼν ἐπὶ τὰ χεῖ
 ἄλλας, ἰαχρὰς, σάκας, σέ' δεικ
 νύλα... Ἀρχοῦρα ἔμελλε χρῆσι
 σχοινίω... καὶ ἐπὶ δέσιμον
 ἐγένετο χρῆσι ζυγίων ἐργάζων
 εἰς πρῶτον (παραφρ.)
 οἱ σάκας ἐρίοντες ἐν τῇ ἐνδοῦ
 καὶ εἰς πρῶτον ἀχλὺν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκentrώνοντο καὶ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Μετὰ τὰν ὄψιν, συνεκentrώνοντο
 εἰς σταυρὸν... καὶ εἰς 13 δερμάτια
 ἑνὸς σταυροῦ καὶ... πρὸς τὸν σταυρὸν
 συνεκentrώνοντο... καὶ εἰς τὰς χεῖρας
 συγγαί, διὰ τὸ ἂν πρὸς τὸν σταυρὸν
 ἐργάζωντο.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... 4/12/21
 γίνεται με' σποράν τῶν φθινόπωρο
 ἐν ἀχαρὸνικῶν. ἤρχισον τοῖς
 25/12/21

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μέλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέστε καὶ σχετικὰ σχέδια αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίας... ἡ ἐξαγωγή τῶν γεω-
 μέλων ἀπὸ τοῦ χωράφι γίνεται με'
 σκαπάνην. ἡ ἀνάγνωση
 ἐκείνη

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανθοῦ.

- 1) Ἐσημειώσετε παλαιότερον ἢ νεώτερον τῶν ἐξῶν κατὰ τὸν
 καιρὸν με' ἐξῆς χόρτος (παραθέστε, περιγράψτε, φωτο-
 ναί, περιγράψατε πῶς γίνεται ἡ ἐξαγωγή τῶν γεω-
 μέλων, ἢ ἐξήραυς καὶ ἡ ἀνάγνωση αὐτοῦ... ἐξήραυς
 ὁ σανθὸς με' ἐξήραυς
 εἰς τὰ ἀγρὰ ἐν ἀχαρὸνικῶν
 μετὰ τὸν ἐξήραυς εἰς ἀχα-
 ρὸνικῶν τῶν χωρίων

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανθὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (ἐξήραυς, κῆ-
 σαν κ.ἄ.). κατὰ τὴν ἀχαρὸνικῶν με'

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)
 ὡς τὸν ὁ δὲ σανθὸς ἀναγνόμενος
 τῆς ἀχαρὸνικῶν τῶν χωρίων

- 3) Ζήσαντες τοῦ χόρτου καὶ ἐστίμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

πρωτογραφία) Η/ Ήρραου έρνετο
 εις εαυτην γεωργικη σελει, η' ος
 αμικια και ελκτο ος μεγα-
 λη δεμετα

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά των δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 προς τούτο επί τόπου εις τὸ χωράφι ἢ μεταφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὸ ἀλὼνι εὐρίσκειτο ἐργὴ
 τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἡ φάλαγγος
 τῆς ἀχυρῶνς διὰ τὴν εὐσε-
 χίαν τὸ ἀχυρὸν ἀμικια

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου καταθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς περιπτώσεις λέγεται: θεμωνιστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κτλ. Ποῦ ἔκαστος ἢ τοποθετῆσαι εἰς σωρόν;

Εἰς θεμωνιάσιν καὶ ἐν ἄλλοις δεμα-
 τίσιν δεματίζονται

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν ἄλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρὰ εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. οὐκ εἰς τὸ ἄλώνι;

Ὑπῆρχαν πεποιθὲς ἄχρηστοι
 ποιεῖτο τὸ ἄλὼνι καὶ διὰ
 τὴν σιμωμένην ἀποξηράνα

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν;

Ἐργὴ τὰ χωρία
 καὶ μυστὰ τῆς ἀχυρῶνς
 εἰς τὴν αὐλὴν πορφυρῆς τῆς
 οἰκίας

- 5) Τὸ ἄλωνα ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐάν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ καθε-
στὴς του, δηλ. μὲ πόσον σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

μερής ή με ελπίαν. Όταν έρθει
η ώρα να ληφεί το 1ο & το 2ο χρησιμοποίη-
ση του 3ου

- Από τότε άρχεται το αλυσισμα και τότε ληγει ;

7) Εἶδη ἀλυσανῶν (ἀνυπόλογος τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χλωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χῶματος)· πετρώλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν εκάστου και παραθέσατε σχε-
δίσμα ή φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Εἰς τὸ χυρὸν*

Υπάρχει μια χερσόβια
με κόκκινα λουλούδια

ΑΛΗΘΙΑ ΔΟΧΗΘΗΝ

Ναός ἱερουσαλὴμ τὸ ἄσπετον ἱερὸν ἐπὶ πρὶν τοῦ καθαρισμοῦ τοῦ
ὀλοκαυστοῦ (π.χ. τοῦ καθαρισμοῦ, καθαρισμοῦ αὐτοῦ καὶ
ἐπαλείψεως τοῦ σαπιδίου καὶ τῶν τοιχώματός, ὅπου υπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ σιδήρεος διὰ μέγιστος κόπρου βοῶν
καὶ ἀγύρευς).....

χει, με πηλὸν ἐκ χαλμοῦ τὸς ἡ συνήκας διὰ μέγιστος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)..... **ἤραξεν** **αὐτὸν** **οὐρανὸς** **καὶ**
τοῦ **γῆρας** **τοῦ** **κύματος** **μεῖν** **ἡ** **νηφά**
ἐκ **κύματος** **ἡ** **διὰ** **μεῖν** **κύματος** **ὑπὸ**
βοῶν **καὶ** **ἀχύρων** **γῆρας** **νηφά**
ἐσο **σεῖας**.....

ὡς ἔκω προετοιμασία του ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξὶς τοῦ ἀλωνιοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; !

Հարգած ձեր շնորհակալութեամբ
Վ. Դանկոսով Կիւմուքի քաղաք.

ὁ ἀνέκδοτος ὁ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀνάγνωσ τῶν δευσιῶν, ὅπου

παύχει αλωανόστυλος, ως καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

- 9) Ἡ ὡς ἔκω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιστοῦ καὶ ἡ ἐναρξὶς τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Συνήδριον ἄνδ. τριήμερον ἔμελλεν
ἀπὸ Γενικοῦ τῆς ἐκείνου πλοῦτος.

ὁ ἀνέκδοτος ὁ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀνάγνωσ τῶν δευσιῶν, ὅπου

παύειται ἡ τοποθέτηση τῶν ἀπλων τῶν ἀπλων
παύει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

- 10) Πώς γίνεται ή τοποθέτησις εις το άλωνι των δεματιών, όπου υπάρχει άλωνόστυλος, ως και το άπλωμα των σταχύων προς άλλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰομένηποτε ἄλλαν.

Τὰ αἰσχυρά λοπατίζονται μετὰ
μετὰ γέφυραν (μετὰ γέφυραν) ἢ
τὰ γέφυραν τὴν ἑξῆς.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποιήσασιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ πτερυγίων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πτερυγίων καθεύτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιστου ἐλλείποντος στύλου, ὅπου τὰ ζῶα καθεύδουσιν ἀπὸ τοῦ
στύλου λαμβάνοντες δουλοῦντες (βοῶν κ.λ.π.), ἀπὸ τοῦ ὅπου αὐτοὶ
ταὶ σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀντικείμενον ἀντικείμενον, διὰ τὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν ζώων, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, ἐνὰ ἔρχονται γύρεν, καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

διὰ τὴν καταπατήσασιν αὐτῶν διὰ
δουλοῦν αἰσχυρῶν, ἔχουσιν
ἡμεῖς ἢ γεμεῖα ἀριανία
ἢ γαρτρίν.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμου. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στύλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινος τόπους δίνεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείς,
αἱ ὅπου περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλώνιστου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σείραν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείς περὶ τὸν
λαιμόν ἑκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

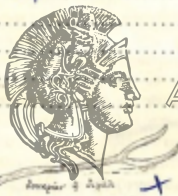
ρεβέθια κ.ά.) ηλευθίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων διαγινόμενον καὶ
περιφροσμένον ἐπὶ τῶν σταχυῶν ταύτων; ...
μὲν δὲ οὐκ ἔστιν ἀποδείξιμα, ἀλλ' αἰετὸς μὲν
ἐστὶν ὁ πρῶτος βούτης ὃς ἐστὶν
ἐν τῇ γαλακτοτροφίᾳ, ὅθεν ἀποδείξεται
ὅτι καὶ οὗτοι ἀποδείξονται

- 21 -

- 6) Από ποίαν ώραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην.

ἀνερχοῦν τὰς 7 ὥρας ἀρχίζει καὶ
 ἐρχοῦν τὰ 8 ὥρας, ὅποτε ρυθ-
 μίζα τὸ ἀλωνισμὸς μετὰ βελτιωμένης
 ἡσυχίας ἀφαιρῶν τὴν ἐπιδόξην
 διακοπίζεται τὸ 8 ὥρας καὶ
 ἀναρχοῦν ἐπὶ πρῶτον τῆς ἐπομένης

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά εργαλεία εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινος τόπους χρησιμοποιεῖται καίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δεκούλι, δουκράνι κατὰ τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δουκράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφου τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοῦ ἀλὸν-
 πους στάχυν;

μετὰ ζῶα καὶ δουκράνι ἢ διχά-
 λι ρίπναι εἰς τὸ ἀλώνι ἐντὸς τῆς
 κυκλικῆς τοῦ κύκλου ἀκτῆς.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὰ ἀλωνοβέργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι ἀλλαχοῦ
 φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτῆς. (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).)

ἦτο καὶ βέργα ἡτο ὑπὸν κέντρι
 εἰς γῆρας 2 γὰρ κέντρι ἀφ' ἑαυτῶν

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα θεμητριακά ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

ἐγίνετο διὰ
χρ. τῶν φακῶν καὶ ρεβιθῶν.

κοπάνου ἀντικείμενο

ἐπὶ ἀντικείμενο τῶν ἀντικείμενων
κοπάνου ἀντικείμενων...

+

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

+

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' αὐτοῦ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ θεμητριακά μεγάλων
παρὰ τῶν μικρῶν;

ἐγίνετο διὰ τὴν οἰκογενεῶν καὶ
τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας καὶ
ἀλλοτρίων καὶ γυναικῶν καὶ
ἀλλοτρίων καὶ τῶν αὐτῶν

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἔδαφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (βηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχυος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) ...

ὁρῶντο καὶ κοπάνια φανερὰ
ἐν τῷ στάχυϊ. ὅπου ὁμοίαν
ὁμοίαν χρῆσιν αὐτῶν δια-
φορῶν καὶ οἰκονομικῶν κινήσεων

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγουδιὰ ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρῆσις ἀλωνασιμῶν ἀντικαθίστασιν εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπισημειώθη (πρόσθετον ἀντικαθίστασιν κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνασιμῶν ἀντικαθίστασιν διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἄλλαχοῦ : δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Με φινερί καὶ
ζυγαριὰ προσημειώθη... σὺν κεντρικῶν
εἰς τὸ στέβι... σὺν κεντρικῶν
ὁ σωρὸς ἔχει σχῆμα ἐπιμήκη.
διὰ τὸ λίχνισμα

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπιμήκης ; Πρὸ τοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.

Δια τὴν εὐλογίαν καὶ καλὴν παραγωγήν
καρφώνεται ζύζινα δίκροτον.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφῆσατε τοῦτο.

ῥηται μὲ φτυάρι ζύζινα καρφώνεται
καὶ χροοχρὴν ζύζινα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶν (ἀνεμίζει) ἀνέμισμα ; ποῖος εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἄνεμίζει ἀνέμισμα ὁ ἀνδρὲς πο-
βηδόμενος ὑπὸ τῆς χειρὸς ἢ
ἀνεμίζει παιδὶ (ἀνέμω)

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν ἀπαιχτῶν, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν παρῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφρακθῇ ὁ σῆτος κλπ ;

Κόμπια ὁ καρπὸς ῥηται
χωρίζεται μὲ δίκροτον καὶ καὶ
μὲ ἐν ἀνέμω καμίντια
μὲ χονδρά καὶ γὰρ κόμπια.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ξυθίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο ; πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα και καρποκόμηση: διὰ τὸν ἀνέμιον ἀν-
αθίσταται τοῦτο ...

καὶ ἐναπομένοντα ριζοῦνται ἐν
ἐλαφύριαις εἰς τὰ ἀγνῶτα διὰ τὸ
δυνάμει ἀνέμιον αὐτῶν ὅτι ἀπορῶν
ὁ δὲ πρὸς τὴν ἡλικίαν ἐν ἀγνῶτοις αὐτῶν
δυνατὴν εἶναι βεβαιῶσαι ἐστὶν

- 6) Ἀφ' οὗ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρίζονται τὰ ἀχυρά,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χαυρὰ τεύχη τῶν σταγῶν (τοὺς κοτύλους, κόμπια κ.ά.) ; ; ; .

Τὰ ἀχυρὰ ἀποχωρίζονται διὰ τὸ
4) διαλογὴ τοῦ μέρους πρὸς τὴν διὰ
διηγεῖσθαι καὶ ἐν αὐτῶν ὅτι διὰ τὸν
μέγαν

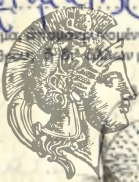
Γίνεται τρῦτο κατὰ τὸ ἀνέμιον ἀναμεινόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
ὄλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ θαρώδους ἢ ὅτι τὸν μέγαν, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κοσκί-καὶ ἀνέμιον

καὶ τὸν ἀνέμιον

+

+

νων με ὅπως διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκιον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, θερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν ἡμητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρὰ καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχθυογραφήσατε δὲ ἢ παρθεύσατε φωτογραφίαις τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

γίνεται διὰ μηχανικῆς
ἢ ἐν αὐχῶν, ἢ γυνάμα διὰ
ἀκμίδας, ἢ ἢ βαλὺς ἀποκω-
ρίτη καὶ σιχαῖς, διὰ τὰ
κωπταίς.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταν-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖται καὶ προσκύνσεις καὶ ἀπασμός
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γόνατος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἢ καὶ εἰς ἐπὶ τοῦ σωροῦ
(ἐπὶ τοῦ σωροῦ) ἀγὰρ ὁ λιχνισμὸς
γίνεται καὶ στανρόν καὶ
μηχανικῶς διὰ τοῦ σιχαῖς

- 8) Ἀλλὰ ἐθίμα προτοῦ μεταστροφῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἐπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὁκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσται δὲ καὶ ἡ
 γράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικῶς εἰκόνας).....
 ὑπὲρ ἀγροφυλακῆς, καὶ νομικῆς (βλ. εἰκόνα)
 διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς
 διὰ τὴν ὑπὲρ καὶ γὰρ

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἰκόνας τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιότικον,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικον,
- γ) τὸ κυρτιότικον,
- δ) τὸ ἀγροφυλακιάτικον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα ἀγροφυλακῶν (ὄνομα,
 χωρητικότης, σχῆμα, βλ. παραπάνω ἡχογραφήματα ἢ φωτο-
 γραφίαι αὐτῶν).....
 ἡτο τὸ ἐν κυρτοῦ ἢ ἡτο
 δοχεῖον κυρτοῦ ἢ τενεκέος
 καὶ με' χρῆσιν δοχεῖον

3) Ποῦ ἀποθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
 ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάδο-
 κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσηὴν τὰς σχετι-
 κὰς συνθηκὰς).....

ἐντὸς τῆς οἰκίας τῆς εἰδικῆς
 χωρῆς ἢ βαρεῖα ἢ εὐσιγέμενα
 χωρῆς

4) Τὸ ἀχυρὸν ποῦ ἀποθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
 χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις, εἰς τὴν ὑπαίθρου ;

ἢ ἀκρωτὶ καὶ εἰς ἀκρωτὶ
συνυπαίθρου

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

ὁ μακρὸς καὶ ὁ μικρὸς
σπόρος ἡ διαλογὴ ἐγίνετο
εἰς τὸ ἀλώνι

- 6) Μήπως οὗτοι γίνονται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχῶν,
τὸ ὅποιοι ἀναρτῶται εἰς τὸ εἰκαστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ὅχι, συνυπαίθρου ἐγίνετο
τὸ πλέγμα καὶ ἀναρτῶται εἰς

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων τῆς παύσεως.

πρὸς τοὺς σποτῶν καὶ εἰς τὸν σποτῶν ;

ἡ πλεκτὴ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων τῆς παύσεως

τῆς ἐνότητος καὶ τῆς ἐνότητος

Δ'. ΕΘΝΟΝ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθνον εἰς τὸν
τόπον σας ἀνάμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαίθρου. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γένειων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), 'Απακριὲς, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάνεμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

ἡ πύρα ἀνάμμα γίνεται
ἐν τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποίαν μέρος ;

ἐν τῇ μέσῃ τοῦ περὶ τοῦ
τοῦ σποτῶν καὶ εἰς τὸν
τῆς οὐρανὸς τῆς οὐρανὸς

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.)... Η...

φωλιά ή φεγγο "φανό",

β'. 1) Ποιοι ανάρπτον τήν πυράν παιδιά, ήλθαμένοι, ποιος άλλος; Τη
φωλιά άφρον ή ημεμετοι, οπο
βαρδύμενοι υπο παιδιων -

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν
Τά κλέπτουν; "Αν ναί, από ποιον μέρος; ... τα ξύλα

η πυρά, τα κλέπτουν από
τα άμεμετοι εις οικίαις

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Κατά άμειβας υπο νέων η
παιδιων η ήμεμετοι εν
εχάτη τόποις ποταμια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιοι αϊ συνήθισαι εις κάθε τόπον, διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ερωτά, άσματα, κράτοι, θάρυθος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

εμπαιξίσεις, "κατα" τραχιδί, εις
τύμηται, ναί εις σέχνηα στο
ζένο κυριό, ωτ ξεπροβάδια εν
πάντε σά υζό.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερώς)

Γίνεται πηδήματα, επάνω στή
πυρά, σταυρωτά, με φωνή, χέλια
και χέλια ενδιώσας θαυμαστό.
εδώ και η υζο

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεράνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

καίονται διαθορά ἀνιμωμένη
τοῦ παλαιού καὶ τοῦ καὶ χαλάρια
τοῦ Μάρτη - Πολλὰ ἀνιμωμένα
ἐρωτῶν καὶ ἀντιμετωπίζον.

- 4) Καίονται (ἢ ἀκαίονται) ὁμοιώματα πλ. καὶ τὰ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) κατὰ τὸ

Πάσχα ἐμελεῖται ὁμοίωμα καὶ ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα ἐπὶ τῇ γῆς τοῦ
ἐθνικοῦ καὶ πυρᾶς.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφή τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

εἰς τὸ διαυροῦν τὸν καὶ χωρὶς
ἀνδρῶν πυρᾶς καὶ καίονται τοῦ
ἐθνικοῦ καὶ τοῦ Ἰούδα καὶ
ἐθνικοῦ καὶ τοῦ Ἰούδα καὶ
πολλοὶ ἀλλοὶ καὶ ἄλλοι καὶ
νῖα καὶ τὸ ἴδιον ἔθνος.

— ἦσαν μίαν κοπέλλαν, ὅπως
οὐκ ἀντιμετωπίζον καὶ τὴν τραγικῶς
εἰς τὴν καὶ ἐπὶ τῇ ἀντιμετωπίζον τὸν καὶ
εἰς τὴν καὶ ἐπὶ τῇ ἀντιμετωπίζον τὸν καὶ
ἀνδρῶν καὶ τῇ δίδαν τὸ ἴδιον
ἡ ΚΑΛΗ ΠΙΤΕΑ ΣΤΟΛΙΜΕΝΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΠΟΣ

ΤΩΝ Ε. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΝ ΔΗΜ. ΞΟΛΑΕΟΥ

ΕΙΣ Κολαΐδα

ΑΘΗΝΑΝ

